

Per no perdre el temps. Calendaris tradicionals, grans testimonis de la història

AMADEU CARBÓ i NORBERT
TOMÀS

Barcelona. Edicions Morera, 2022

Edicions Morera ha iniciat una nova col·lecció, anomenada Dit i Fet, dedicant el seu primer volum a la història dels calendaris tradicionals. El llibre, titulat potser irònicament «Per no perdre el temps», vol ser una reivindicació d'un sector editorial que no ha estat prou reconegut per estudiosos, bibliòfils i aficionats a la cultura popular, com és el dels almanacs, que no deixen de ser els grans testimonis de l'evolució del temps, des de fa segles.

El folklorista Amadeu Carbó i l'expert en el món cultural Norbert Tomàs, que des de fa uns anys és al front de l'editorial Morera i publica el *Calendari ermità*, hereu de l'antic *Ermitaño de los Pirineos*, són els responsables d'aquest estudi, on es recull la història d'aquesta mena de publicacions, que van tenir tant d'èxit en temps passats, sobretot al segle XIX, tot i que venien de molt enrere.

El llibre, que compta amb nombrosíssimes il·lustracions i al final inclou una traducció al castellà, és presentat d'una forma molt amena, amb textos curts que van exponent l'evolució d'aquesta mena de publicacions, així com les seves característiques, ja que en el seu període d'esplendor es van especialitzar per temàtiques rurals, urbanes o gremials, però sempre atenent a les consideracions astrològiques, que al cap i la fi eren les que marcaven la seva existència. D'aquesta manera, «Per no perdre el temps» ens convida a detenir-nos —o a «retenir el temps», com assenyala Albert Domènech en la seva introducció— en els orígens dels calendaris i en la seva progressió i diversitat com a fenòmens populars, assenyalant que Barcelona va emergir com a centre editorial de primer ordre, tot i que d'almanacs se'n feien a tot arreu i en tots els idiomes, fins arribar a l'actualitat, en que aquests calendaris d'arrel vuitcentista mantenen viu any rere any l'esperit popular que els va veure néixer.

FERRAN RIERA